

MEMÒRIA D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE DEL PROJECTE D'ORDRE DE CREACIÓ DE LA COMISSIÓ ASSESSORA EN TERÀPIES COMPLEMENTÀRIES PER TRACTAR EL CÀNCER I D'ALTRES MALALTIES GREUS

Aquesta memòria s'elabora en compliment del que disposa l'article 64, apartats 1 i 3, de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

1	Anàlisi del context i identificació de les opcions de regulació
<p>Actualment no existeix un òrgan consultiu vinculat al Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya en matèria de teràpies complementàries per tractar el càncer i d'altres malalties greus, el funcionament del qual ja es contemplava de forma genèrica al Decret 31/2007, de 30 de gener, de la Generalitat de Catalunya, pel qual es regulen les condicions per a l'exercici de determinades teràpies naturals, norma actualment anul·lada i confirmada la seva anul·lació per la sala tercera contenciosa administrativa del Tribunal Suprem el 7 d'abril de 2011.</p>	
A	Identificació del problema
<p>Segons el document d'estratègia de l'OMS sobre medicina tradicional 2014-2023, més de 100 milions d'europaus utilitzen actualment la medicina tradicional i complementària; una cinquena part dels quals recorren regularment a aquest tipus de solucions i una proporció similar prefereixen una atenció sanitària que inclogui aquest tipus de medicina.</p> <p>D'acord amb l'anàlisi de situació de les teràpies naturals a Espanya, publicada l'any 2011 pel Ministeri de Sanitat, Seguretat Social i Igualtat -document que recull els aspectes relatius a l'evidència científica disponible sobre la situació d'aquestes teràpies a l'Estat espanyol-, encara és molt petit el nombre d'estudis publicats de suficient qualitat que proporcionin un alt grau d'evidència sobre l'efectivitat en situacions clíniques concretes mitjançant l'aplicació de mètodes científics. Per altra banda, sota la denominació de teràpies naturals, s'engloben un gran nombre de tècniques i d'estratègies diferents i heterogènies, algunes de les quals solen considerar-se més innòcues que les de la medicina convencional, si bé no sempre estan exemptes de riscos</p> <p>El Consell de Col·legis de Metges de Catalunya, amb la participació i el consens de la Societat Catalano-Balear d'Oncologia i de la Societat Catalano-Balear de Cures Pal·liatives, ha publicat recentment un document titulat "El malalt amb càncer, els tractaments oncològics i pal·liatius, les teràpies sense evidència científica i les pseudociències" (juny 2018) en el qual s'expressa la preocupació existent en àmbits professionals, acadèmics i científics en relació amb el nou augment de l'oferta de teràpies alternatives i pseudociències, sense cap evidència de la seva eficàcia, a l'entorn de les malalties, i especialment amb el càncer, per les conseqüències que això pot tenir en la salut dels pacients i les falses expectatives que els generen.</p>	

L'ús per part dels pacients d'informació errònia en relació amb el càncer es pot atribuir, segons aquest document del Consell de Col·legis de Metges de Catalunya, a causes multifactorials i a diversos agents que hi participen, entre els quals s'hi troben: alguns professionals que, per desconeixement o conscientment, indueixen els pacients amb càncer a seguir teràpies no convencionals; la publicitat, tant a través de pàgines web amb continguts no contrastats com als mitjans de comunicació que es fan ressò de teràpies sense cap fonament i promocionen professionals o persones que exerceixen d'una manera fraudulenta i, per últim, l'entorn de cada pacient que, per desesperació o per ignorància, intenta aportar des de la inexperiència i la ingenuïtat alternatives a les plantejades per l'equip mèdic responsable del pacient.

El coneixement per part del pacient d'un diagnòstic oncològic greu associat a un pronòstic incert genera incertesa vital, la qual comporta una important vulnerabilitat psíquica i emocional del pacient i de la família. Davant d'aquesta situació, i fent ús del seu entorn social, mitjans de comunicació, publicacions i internet, els pacients, amb una oferta cada cop més abundant però poc rigorosa i/o enganyosa, cerquen informació referent a la seva malaltia.

B | Establiment dels objectius

Aquesta ordre té per objecte garantir la seguretat dels pacients en la difusió, mitjançant esdeveniments col·lectius (congressos, conferències, xerrades i anàlegs), de teràpies i tractaments complementaris o alternatius no testats científicament en l'àmbit de les patologies oncològiques i d'altres malalties greus, així com preservar la dignitat i l'honestetat dels professionals mèdics prescriptors de les teràpies convencionals en aquest àmbit.

Aquest objectiu s'assoleix tant mitjançant l'assessorament al departament competent en matèria de salut sobre l'impacte de la celebració i difusió d'esdeveniments col·lectius versats en teràpies complementàries o alternatives per al tractament del càncer i d'altres malalties greus que no comptin amb prou evidència científica, identificant els possibles danys que l'organització d'aquests esdeveniments pot comportar per les persones afectades, així com fent estudis i propostes al mateix departament que li permetin adoptar decisions sobre la matèria.

C | Identificació de les opcions de regulació

Atès que es pretén dotar l'Administració sanitària d'un òrgan consultiu que aglutini el coneixement científic i l'experiència en la matèria, participat per diferents òrgans de l'Administració de la Generalitat i pels col·legits professionals, l'opció de regulació és la creació de l'òrgan col·legiat conforme a la normativa aplicable.

Altres opcions serien abstenir-se de fer cap actuació ("no fer res") o constituir un grup de treball intern en l'àmbit del Departament de Salut, que naixeria mancat de totes les presències necessàries.

2 | Anàlisi de l'impacte de les opcions de regulació considerades

A	Informe d'impacte pressupostari
----------	--

Aquesta nova ordre respon al desplegament competencial de la Generalitat de Catalunya. El desplegament de l'ordre de creació de la comissió assessora en teràpies complementàries per tractar el càncer i d'altres malalties greus, no suposa un increment pressupostari ni en capítol primer, ni en capítol segon, ja que aquesta comissió s'adscriu a la direcció general competent en matèria de regulació sanitària del departament competent en matèria de salut, com a òrgan permanent d'assessorament i consulta del departament, per a l'avaluació de l'impacte de la celebració i difusió d'esdeveniments col·lectius versats en teràpies complementàries o alternatives per al tractament del càncer i malalties greus, que no comptin amb prou evidència científica pel que fa la seva eficàcia. El desplegament actual incorpora la via telemàtica com a una font d'interlocució entre l'Administració i els col·legis professional, agències de salut i consum i administracions sanitàries i professionals implicades.

Pel que fa a les vocalies que es preveuen en el si de la Comissió en representació dels departaments de la Generalitat que s'hi troben representats, es cobriren pel personal que ja desenvolupa les seves funcions en els departaments respectius.

B	Informe d'impacte econòmic i social
----------	--

Amb independència de quina sigui l'opció de regulació adoptada, es pot afirmar que la proposta no té un impacte econòmic per a la ciutadania i és estrictament organitzativa.

Pel que fa l'impacte social, es considera que l'opció de regulació consistent en regular el funcionament d'un Consell Assessor en matèria de teràpies complementàries per tractar el càncer i d'altres malalties greus, ha de tenir un impacte positiu en l'exercici de la competència en la qualitat del sistema de salut per als òrgans del Departament de Salut que li atribueix el Decret 6/2017, de 17 de gener, de reestructuració del Departament de Salut. En aquest sentit, es troba adient que hi siguin representats les direccions i subdireccions generals del Departament de Salut de la Generalitat, els consells dels col·legis professionals de Catalunya i les agències de salut pública i de consum catalanes.

En tot cas, atès que la proposta no imposa càrregues sobre els operadors econòmics, ni sobre les pimes, i és eminentment organitzativa, no s'estima necessari la quantificació de les càrregues ni l'elaboració del test pimes, ni altres consultes, valoracions o estudis addicionals.

C	Informe d'impacte normatiu en termes de simplificació i reducció de càrregues administratives
----------	--

No hi ha cap impacte en temes de simplificació i reducció de càrregues administratives atès que l'objecte del Projecte d'ordre es crear un òrgan de consulta i assessorament, que té l'Administració sanitària com a destinatària de les seves actuacions, i no afecta cap tràmit ni imposa càrregues als administrats.

D	Informe d'impacte de gènere
<p>Quant a la utilització del llenguatge, des del punt de vista de la igualtat de gènere, s'han pres en consideració les recomanacions donades des de la Secretaria de Política Lingüística per evitar el llenguatge androcèntric en la redacció de la proposta. Així mateix, cal posar de manifest que en cap cas la proposta establiria mesures o reconeixeria drets o obligacions que puguin suposar cap discriminació per raó de sexe. En aquest sentit, s'inclou de forma expressa, pel que fa a la composició de la Comissió, que la proposta i el nomenament dels membres ha de tendir a assolir la presència equilibrada de dones i homes.</p> <p>Per això, es considera que aquesta proposta no té impacte per raó de gènere, tot i que es proposa sotmetre'l a informe de l'Institut Català de les Dones sobre l'impacte del gènere, d'acord amb l'establert a l'article 3.g) de la Llei 11/1989, del 10 de juliol, de creació de l'Institut Català de la Dona (ICD), en la redacció donada per la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva entre dones i homes.</p>	
3	Comparació de les opcions de regulació considerades
<p>Vistes les opcions i alternatives considerades en l'apartat 1.C i els seus respectius impactes, analitzats des de la perspectiva pressupostària, economicosocial i normativa, es considera que la millor alternativa seria la regulació de la Proposta mitjançant una norma que revesteixi el rang d'ordre departamental de conformitat amb el que estableixen els articles 12 i 22 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.</p>	
4	Implementació, seguiment i avaluació de la norma
<p>Atès que la Proposta en ella mateixa no imposa noves obligacions ni per als operadors ni per a la ciutadania, sinó que es limitaria a regular el funcionament d'un òrgan consultiu intern, i vist que és una proposta eminentment organitzativa, no es considera necessari fer un particular seguiment i avaluació de la norma, llevat del que s'efectua de forma ordinària en les actes i memòries que es puguin elaborar en el si de la Comissió.</p>	

Barcelona, 19 de novembre de 2018

Neus Rams i Pla
Directora general